

UKA 2022/46

16/11-2022

Anna Wangenheim

Tunup namminerisamik kommuuningorsinnaanerata nalilernissaa pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallissisiaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Lars Poulsen, Siumut)

Qujanaq Inatsisartunut ilaasortamut Lars Poulsen-imut apeqquteqaat aallaavigalugu oqallissiamik soqutiginartumik saqqummiussineranut.

Siullermiilngilaq, kommunit kattussuunneqarnerannut atatillugu ajornartorsiutinik saqqummiussisoqarnera. Taamaamat tupaallannanngilaq, uagut politikkikut tikkuartuaratsigu, innuttaasut qanimut tamat oqartussaaqataanerata ajorseriarneranik nalaataqartarnerat. Taamaattorli oqartariaqarpunga, uagut politikkeritut akisussaafferujussuarmik tigummiaqaratta qanimut tamat oqartussaaqataanerata siuarsarnissaanut ammasuunikkut, ersarissuliornikkut, minnerunngitsumillu tusarnaarsinnaanikkut, innuttaasutsinnut sullisisussaalluta maaniikkatta. Taamaamat qanimut tamat oqartussaaqataanerat tigussaassumillu akisussaasuseqarneq oqallisigissatillugu, assigiinngitsunik sammiveqartunik oqallittarpugut, isummammi assigiinngitsut amerlasuut saqqummertamata.

Naalakkersuisut akissuteqaatiminni allapput, pingaartumik isumaginninneq eqqorneqassasoq, Kommuneqarfik Sermersooq kangianut kitaanullu avinnejassagaluarpat, sulisut sulinermanni ataatsimoorussamik piginnaasaasa katersuuffeqarnissaat annikillissammata. Siunnersuuteqartullumi oqallissiamini allappa, ilinniarsimassuseq kinguaattooqqasoq suliassaqarfimmilu aningaasaliinissaq pisariaqartoq. Isumaqarpunga, uani Inatsisartut ataatsimiineranni suliniutinik pitsasunik arlalinnik akuersimasugut piffimmi ilinniarnissamut- pikkorissarnissamullu periarfissat qulakkeerumallugit, tassani isumaginninnermut- peqqinnissaqarnermullu ingerlatani Demokraatit siunnersuutigisaat piffinni tarnikkut ikiueeqqaernermut innuttaasunut aallaaveqartumik pikkorissaanerit ingerlanneqartalernissaat aammalu misiliutaasumik suliniut isumaginninnermut- peqqinnissaqarnermullu suliffissaaleqisunut ingerlanneqartussat akuerineqarnissaat naatsorsuutaalermaat imasilluni, ilisimasat- piginnaasallu ineriartortinnissaat siunertalarugu, siunissami ajornartorsiutinik aaqqiissutissaasinnaasoq, soorlu uani Naalakkersuisunit taakkartorneqartutut.

Partii Atassutip Inatsisartut ataatsimiineranni uani kommunit katiterneqarnerisa nalilersorneqarnissaannik siunnersuuteqarpoq. Tassunga immikkoortumut isumaliutissiissutip ersarissumik ersersippai avitsinermi allaffissornikkut aningaasatigullu kingunissai. Atassutip tunngavilersuutit ajornartorsiutillu asseqqinnaangajai saqqummiuppar, siunnersuuteqartup uani ersarissagai.

Uanga nammineq Kujataani Narsaminngaaneerpunga. 80-ikkunni 90-ikkullu aallartinneranni peroriartorninni illoqarfiup ineriartornera misigaara, innuttaasut sulisut, innuttaasut ilinniarluarsimallutillu equeersimaartut, illoqarfiup ineriartorneranut akisussaqataasut kiisalu meeqqat inuuusuttullu soqutigisaannut soqutiginittut. Ullumikkut illoqarfimmilut tikeraaraangama pissutsit allarluinnaapput.

Illoqarfinnut annernut nutsernerit kinguneraat suliffipassuit sulisullu ilinniarluarsimasut illoqarfik qimassimammassuk. Kommunit kattussuunneranni kingunerinut innuttaasut misigisaat tusartarpakka, tamatigungajallu illoqarfii annerit, aningaaasatigut tulleriaarinernut pitsaanngitsunillu aalajangiinernut pisuutitaasarput. Taamaattumik Tunumiinnaq taamaallaat pinngillat, "qanumut tamat oqartussaaqataanerannik ajornartorsiutit" ineriartortitsinnginnerit ineriartortitsinissamullu pilersaarutit.

Tassunga atatillugu kommunit kattussuunneqarnerannut nalilersuinissamut immikkoortumut tunngasumut Demokraatit erseqqissarpaat nalilersuinermi innuttaasut isumaasa tusaaneqarnissaat pisariaqartuusoq, imaanngitsoq allaffissornikkut ingerlatsinikkullu isiginiarneqaannassasoq, soorlu 2015-imi ilusilersuinermut aaqqissusseqqiniissami kingunissallu pillugit misissuinerup ersersikkai.

Pisariaqarpoq takutissallugu, innuttaasut tamarmik naleqartut aammalu tamarmik peqataatinneqartut akisussaaqataasallu piffiup ingerlalluarnissaanik ineriartortitseqataallutik. Nunatsinni angalasarninni nunaqarfippassuit ingerlalluartut takusarpakka, pingaartumik nunatta avannaani, piffinnilu allani. Aalisartut, piniartut savaatillillu equeersimaartut sulerusussusillillu, tamarmik kiffaanngisuseqarnerulernissamik allaffissornikillisaanissamillu kissaateqartut, taamaalillutik nammineq illuliorsinnaanngorlutik illuutinut maskiinanullu nutaanut aningaasaatitik atorsinnaalerlugit suliatik annertusarumallugit, kiisalu kinguaariit tulliinut inuussutissarsiuutimik inerisaqqinnissaannut periarfissikkumallugit. Taamaammat isumaqarpunga neriuarlunilu piumassuseqartoqartoq aammalu piffissanngortoq piffinni innuttaasut oqaloqatiginissaannut siunissami illoqarfitsik nunaqarfitsilluunniit qanoq ittuusanersut kissaatigineraat tusarumallugu.

Tamatuttaq neriuunateqarpoq, assersuutigalugu Kommune Qeqertallip illoqarfiini erngup nukinganik nukissiuutiliorfissat nutaat pilersinneqarpata aammalu, siunissami Tasiilami mittarfiliortoqarpat, takornariaqarnerup ineriartornera annertunerusumik ukkatarineqassammat nutaanik inuussutissarsiutinut periarfissanik pilersitsinikkut. Takornariaqarneq Demokraatit pingaartitaraat, aalajangigassatullu siunnersuuteqarsimalluta, nunatsinni suliffissanik pilersitsiumalluta piffinni pigiliussinissaq siunertaralugu. Mittarfissarsuit nutaat naammassingajalerput, pisariaqarluinnarporlu piffinni innuttaasut inuussutissarsiutinut nutaanut ineriartortitsinermut akisussaaqataanissaat uani aamma pingaartuuvoq qitiusumit, Inatsisartunit Naalakkersuisuniillu inuussutissarsiutinut nutaanut pilersitassanut sinaakkusersuinissarput.

Illoqarfinnut anginernut nutsernerup ilaatigut kingunerivai inissaaleqinerujussuaq, ingammik illoqarfinnut nuuffigineqartunut. Akit qaffakkaluttuinnartut, allaat ilinniarsimasuugaluarluni akilerniarnissaat ajornakusoortut. Angerlarsimaffeqanngitsut amerliartornerat pisortat ingerlatsivii angivallaartut aammalu qitiusumik ingerlatsinerup, illoqarfinni mikinerusuni nunaqarfinnilu suliffeqarfiiit siumukarnissaraluannik inissaqartitsinanilu periarfissiinngitsoq. Kingullertut taasara ineriartornermut kiffaanngissuseqarnerulernermullu aqqtissaasinnaagaluarpoq, taamaattumillu Demokraatit isumaqarput allaffissornikillisaaneq namminersortungorsaanerlu innuttaasut akisussaaqataanerannut piffimmilu iluaquatasussamik inuttut- suliffeqarfittullu ineriartornissamut piginneqataasutut aqqtissiuunneqarnissaannut periarfissinnejqassasoq. Akisussaaaffik kiffaanngissuserlu innuttaasunut uterteqqittariaqarparput.

UKA2022/93 isumaliutissiisummi apeqqutinik pissanganartunik saqqummiisoqarpoq, innuttaasut tusarneqarnissaannik qularnaarisqarsinnaasoq uagullu innuttaasut piffimminni allannguerusunnerannik kissaateqarnerat piviusunngortissinnaallugu. Taamaammat politikkikkut Naalakkersuisut ilumoorput, Kommuneqarfik Sermersuup avinneqarnissaanik kissaat innuttaasut kissaateqarneranik aallaaviussasoq tamat oqartussaaqataanerat ersarissumillu tunngaveqarneq aallaavigalugit.